

שיחת השבוע

ספרים חדשים

תניא – חסידות מבוארת

מאת רבי שניאור זלמן מלאדי
בהוצאת קה"ת
כרך חמישי של ספר התניא, מבואר עלידי מערכת 'חסידות מבוארת'. הכרך מבאר את הפרקים לילד. 382 עמ'. טל' 03-9606018.

מאמרי ה'צמח צדק'

מאת אדמו"ר ה'צמח צדק'
בהוצאת קה"ת
כרך ראשון בסדרה חדשה המגישה את המאמרים שאמר האדמו"ר ונרשמו בידי החסידים. כאן המאמרים לפרשיות בראשית-חיי שרה. 346 עמ'. טל' 03-9606018.

עניינה של תורת החסידות

מאת הרבי מליובאוויטש
בהוצאת מעינותיך
קונטרס מעמיק המסביר את מהותה של תורת החסידות, עם ביאורו של הרב יואל כהן. 178 עמ'. טל' 03-9606018.

אברהם אינו של אוסטרליה

מאת אורי קפלון
בהוצאת המחבר
סיפור חייו של החסיד ר' משה פייגלין, שהיה ממניחי היסודות למוסדות חינוך פורחים ביבשת אוסטרליה. 246 עמ'. טל' 02-6700770.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:14	4:45	5:17	4:30
5:18	5:51	6:13	5:30

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליחות
ת"ד 1122 כפר חב"ד 6084000

טל' 972-73-2480711 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הזיכרון ההיסטורי ושאלת הסבל

ההגות היהודית עוסקת אלפי שנים בשאלת הסבל, אבל יש גם דרך שאינה מנסה להסביר ולהבין, אלא מותירה את השאלה כזעקה

"אמרו לנו נכלם ונשביה זכרם" (סליחות לעשרה בטבת)

דווקא משום כך אנו מבקשים פשר לסבל הנורא הזה.

מכאב לשמחה

ההגות היהודית עוסקת כבר אלפי שנים בשאלת הסבל. כל ספר איוב ממוקד בסוגיה הזאת. יש כמה וכמה הסברים ותשובות לשאלה, אבל יש גם דרך התמודדות שאינה מנסה להסביר ולהבין, אלא מותירה את השאלה כזעקה.

אין בכך משום התרסה חלילה על האמונה. להפך, מאמינים אנו באמונה שלמה שיש דין ויש דיין. מאמינים אנו שהקב"ה השגיח על העולם גם בימים האימים והאפלים ביותר. מאמינים אנו שאין אדם יכול לנקוף אצבעו למטה, אלא אם כן הכריזו על כך מלמעלה. ומשום כך דווקא אנו זועקים אל בורא העולם: "עד מתו!".

הסבל הנורא שפקד את עמנו מחזק בנו את האמונה והביטחון המוחלט בטוב הנשגב הצפוי לנו. אחרי החורבן הנורא חייב לבוא בניין נפלא. כגודל הכאב - עוצמת השמחה, וכפי שנאמר: "שמחנו כימות עינינו". זו התפילה הגדולה של עם ישראל לקב"ה: שלח לנו כבר את משיח צדקנו, שיביא לנו את הטוב המופלא של הגאולה!

הצומות שקבעו חכמינו מטמיעים בתודעתנו את הסבל שפקד את עמנו לאורך כל ההיסטוריה. בימינו כבר מחפשים דרכים יצירתיות להנחיל לדור הצעיר את תודעת השואה, וזאת בשעה שעדיין חיים עמנו מי שחוו אותה וראו במו עיניהם את נוראותה. והנה העם היהודי זוכר אירועים שהתרחשו לפני אלפי שנים.

עשרה בטבת מייצג את ראשית המצור, שהביא לידי חורבן בית המקדש הראשון ולגלות בבל. בנקודה הזאת התחיל מסע סבל וייסורים, שנמשך כאלפיים וחמש-מאות שנה - חורבן הבית הראשון והשני, גלות עם ישראל מארצו, גזירות שמד, רדיפות ופוגרומים - ועד לדם היהודי שנשפך בידי הטרור הערבי בעת הזאת.

השואה ומסעי הצלב

הסבל הזה מעורר את השאלה - על מה ולמה? מדוע העם היהודי סובל כל-כך? השואה החרפה את השאלה ועשתה אותה קשה במיוחד, לנוכח מפלצתיות הרוע שנתגלה בה; אבל האמת היא שהשאלה-זעקה הזאת מלווה אותנו לכל אורך ההיסטוריה.

באגרת שכתב הרבי מליובאוויטש לסופר אלי ויזל הוא עומד על נקודה שאין שמים אליה לב כל-כך:

"ייתכן שמסעי הצלב, למשל, מבחינת ההיקף היחסי ובהתאמה, לא היו קלים ממעשיו של היטלר. לזה יש להוסיף את ההבדל שאז לא הייתה אפילו קרן של תקווה שהמצב ישתנה (...). אחרי שהטורקים נוצחו בידי הצלבנים לא הייתה כל תקווה לעזרה כלשהי שתבוא מ'בעלות הברית', בעוד שבתקופת היטלר יימח שמו השחיתות נעשו 'סתם', מתוך הפראות והטבע החייתי של האדם, והיה אפשר לקוות שאולי בכל-זאת העולם יזדעזע, והעיקר, שבעלות הברית ינצחו סוף כל סוף, וישימו להיטלר יימח שמו - קץ".

ברור לנו שהעולם איננו ג'ונגל חס ושלום. מאמינים אנו בבורא עולם, שמנהיג את העולם ומכוון את כל הנעשה. אנו מאמינים בהשגחה פרטית, שחלה על כל פרט ועל כל תנועה ביקום.

הכוונה הפנימית במהלכו של יוסף

להתבטא במעשה, בדיבור ובמחשבה. ואם כן, כוונתו הטובה של יוסף הייתה צריכה להתגלות בבירור ולא להיראות כגרימת צער לאחיו.

מניעת סבל

על שאלה זו משיב הזוהר שיוסף עשה את כל מה שעשה כדי להביא אליו את בנימין אחיו. זה לא היה רק עונש, אלא פעולתו של יוסף הייתה טוב צרוף, כדי לחסוך מבנימין את הסבל שעבר הוא עצמו בירידתו למצרים.

וכפי שאמרו חז"ל: "ראוי היה יעקב אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל, אלא שזכותו גרמה לו". וכך בנימין, מכיוון שיוסף ידע כי עליו לרדת למצרים, סיבב את הדברים שירידתו לשם תהיה בלי צער וייסורים, אלא בדרך נעימה ומכובדת, ובכך בא עניין זה אל הפועל, והצער שהיה כרוך בכך היה זמני בלבד, ומיד אחר-כך באה השמחה הגדולה של מפגש האחים.

(תורת מנחם תשמ"ב, כרך ב, עמ' 626, 632)

אמרת השבוע

להפסיד כדי לשמח

פעם אחת נסעו יחדיו ברכבת האמרי אמת' מגור וה'חפץ חיים'. בכל תחנה המתינו על הרציף יהודים למאות ולא לפים, שבאו לראות את פניהם של שני הצדיקים. הרבי מגור קם ממקומו, התייצב ליד החלון, הושיט את ידו לקהל ובירך אותם. לעומתו, ה'חפץ חיים' נשאר במקומו.

פנה אליו הרבי מגור: "הלוא הציבור שהתאסף כאן לא בא רק לכבודי, אלא גם לכבודכם!". השיב ה'חפץ חיים': "בשמים מנכים לאדם מזכויותיו על הכבוד שקיבל בעולם הזה". הגיב האמרי אמת': "כדי לשמח יהודים כדאי להפסיד חלק מהעולם הבא!".

קם מיד ה'חפץ חיים' ממקומו ואמר: "מצווה לשמוע דברי חכמים". עמד ליד החלון ודאג שכל הקהל יוכל לראותו.

פתגם חסידי

"מי שמקפיד לחשוב רק מחשבות משמחות, נזהר מלדבר דיבורי עצבות ומרה שחורה, ומתנהג כאילו הוא שמח – סופו להיות שמח באמת" (הצמח-צדק)

היותו מושל על כל ארץ מצרים. מכירת יוסף פגעה לא רק בו עצמו, אלא גם בדרגתו הרוחנית. ירידתו למצרים גרמה ירידה רוחנית בכל העולמות העליונים.

יוסף ביקש לפעול שחטא זה יכופר לאחיו. לכן עשה כל מה שעשה, לא כדי לנקום בהם חלילה, אלא כדי לנקותם ולטהרם מן הפגם הרוחני שנגרם עליהם, וידוע שהתיקון והתשובה בעולם הזה כרוכים בצער קטן לאין שיעור מהצער בעולם הבא.

איפה הטוב הגלוי?

על-פי זה אין שום מקום לתמיהה על יוסף, כי ברור שלא התכוון לנקום באחיו אלא להצילם מעונש קשה יותר בעולם הבא. שאלת הזוהר היא לאור מעלתה של התורה ומדרגתה בעולמות הרוחניים.

בעולם הרוחני העליון, עולם האצילות, אין מציאות של רע אלא טוב בלבד. ומכיוון שהתורה ניתנה לאדם, הרי הטוב הצרוף הזה צריך להאיר גם כאן בעולם הזה, ועליו

כאשר אָזי יוסף ירדו למצרים, דיבר איתם יוסף קשות, האשים אותם בריגול, והשיא היה בהטמנת הגביע באמתחת בנימין ודרישתו של יוסף שבנימין יישאר במצרים ויהיה לו לעבד. הזוהר (בראשית קצט,א) מביא על כך את הפסוק "גִּנְפֹל אֶל אֲזִיקָה אֶל תְּשֻׁמָּה, וּבְכַשְׁלוֹ אֶל יַגַּל לִבָּהּ", ושואל מדוע ציער יוסף את אחיו.

הזוהר מוסיף ומציין את מעלת התורה: "כיוון שברא הקב"ה את האדם, נתן לפניו את התורה ולימדו לדעת דרכיה... וכל מי שעוברים על דבר אחד בתורה, נתפסים בה". לכאורה כל האריכות הזאת מיותרת, שהרי בתורה יש ציווי מפורש "לא תיקום ולא תיטור", ואם כן נדרש הסבר איך ייתכן שיוסף עבר לכאורה על הציווי הזה.

כפרה, לא נקמה

בתורת החסידות מבואר שמעלתו הרוחנית של יוסף גדולה אפילו מזו של האבות, ולכן היה ביכולתו להישאר דבק בקב"ה על אף

מן המעיין

עצבות | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

בלי עצב

"ועתה אל תַעֲצֹבו" (בראשית מה,ה). כל הרוצה להתחבר אל הקב"ה, שנאמר עליו "עוז וחדוה במקומו", אסור לו להיות שרוי בעצבות. מי שאין לו שמחת הנפש סימן שאינו במחיצת השכינה.

(רבי ישראל מרוז'ין)

תשובה בשמחה

"אין ועתה אלא תשובה" (בראשית רבה). "ועתה" – אם אתם חוזרים בתשובה, מתחרטים על שמכרתם אותו הנה, "אל תַעֲצֹבו", כי לתשובה אמיתית אין מגיעים על-ידי עצבות, אלא על-ידי שמחה ואהבה.

(משמרת איתמר)

חשבון לאחר זמן

"עתה" לא תקבלו עונש על המכירה, אלא לאחר זמן "תַעֲצֹבו". כאן רמז על עשרת הרוגי מלכות שנהרגו בעוון מכירת יוסף.

(צרוך המור)

מרידות ממותקת

פתגם מקובל בשם זקני החסידים ש'עצבות' היא ישות וטריפה. ה'מרידות' כשרה, אבל רק כאשר ממתיקים אותה בשמחה של עבודה.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

דאגה מזיקה

חז"ל אמרו (סנהדרין קו,ב): "אין תורתו של דואג האדומי אלא משפה ולחוץ". יש בזה רמז שהשרוי בדאגות אין תורתו בלב ונפש, אלא מן השפה ולחוץ.

(רבי יחזקאל מקוזמיר)

לגרש את העצבות

רבותינו הקדושים מזהירים מאוד על העצבות, לגרשה בכל תוקף ועוז, ולברוח ממידה מאוסה ורעה זו כבורח מן המוות, להיותה רעל הממית כל רגש טוב.

(אגרות קודש)

תרופה בדוקה

עצבות ומרה שחורה דברים אסורים הן. 'מרירות' תרופה בדוקה ומנוסה היא להצלחה בלימוד ובעבודת השם.

(אדמו"ר הזקן)

דאגה על דאגה

הדאגה האחת והיחידה שמותר לו לאדם להיות שרוי בה, היא הדאגה על שהוא דואג.

(רבי מרדכי מלכוויץ)

נס

תחת העץ

השנה היא תש"ב (1942), בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. שואת היהודים מתחוללת במלוא עוצמתה. העולם כולו מסתחרר בהקזת דם, שנראה כי היא רחוקה מלהסתיים.

באביב של אותה שנה התארגנה הארמייה השנייה של הצבא ההונגרי לצאת לחזית, ולהשתתף במערכה לצד כוחות הנאצים. רבע מיליון לוחמים נשלחו אל שדות הקטל, ואליהם צוותו כשישים אלף יהודים עובדי כפייה ככוח עזר.

בין המגויסים היה ישעיהו כהן. הכול קרה במהירות הבוקר. יום אחד קיבל צו המחירים את העסק שהקים לסחר עופות וביצים, ואת המשאית ששירתה אותו בהובלת הסחורה.

בשובו לביתו המתין לו צו גיוס לפלוגות הכפייה. לימים תינה את סבלו: "את כל רכושי איבדתי, ואותי לקחו כעבד לחזית". בטרם הספיק לעכל את מעמדו החדש, מצא עצמו בקרון רכבת שנועד להובלת בהמות, בצפיפות איומה, עם מאות יהודים.

הרכבת דהרה לכיוון החזית האוקראינית. על היהודים השגיו חיילים אנטישמיים, שלא פסקו מלבוזת את קרבנותיהם בכינויי גנאי, ובאמירות כמו "יש להיפטר מכם, יסודות מזיקים"; "איש מכם לא ייצא לחופשי כל עוד הוא חי".

בהגיע הרכבת ליעדה החלו הללו לרדות ביהודים ולענותם ברשעות רבה. הם השגיו בקפדנות על ביצוע העבודות המסוכנות שהוטלו על עובדי הכפייה. היהודים נדרשו לסלול כבישים, להניח מסילות ברזל, לחפור מלכודות לטנקים, לבנות בונקרים ולהסתכן בהנחת מוקשים ובפיגועים.

כשהגיע החורף התעצמו הקשיים שבעתיים. הקרקע הייתה קפואה, והחפירה בה דרשה מאמץ פיזי גדול. מזג האוויר הקשה הכה ביהודים האומללים. התנועה בשדות המוקשים התנהלה בקושי ולא אחת גרמה לפציעות ואף לאבידות בנפש.

הסוסים שניתנו להם, לצורך גרירת עגלות התחמושת, החלו להתפגר, והיהודים אולצו למלא את מקומם ולמשוך את העגלות הכבדות בתוך הבוץ והשלג הטובעניים.

כל הקשיים האלה לא גרמו להקלת יחסם של החיילים. הללו נהנו להתעמר ביהודים באכזריות ולהתעלל בהם בכל הזדמנות.

לעיתים קרובות גנבו מזון מהאספקה הדלה שנועדה לפועלים, ושלחו את ידם גם במשלוחי המזון שהתקבלו ממשפחותיהם המודאגות שבעורף.

לא אחת הלינו אותם תחת כיפת השמים, בלי שום מחסה, בקיפאון

העז ששרר בחוץ. בהעדר ביגוד חם ומזון החלו רבים מעובדי הכפייה לחלות. החללים נפלו זה אחר זה. אווירת נכאים התפשטה בקרב היהודים הנדכאים.

באותה שעה נתגלה הנשק הסודי של

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

נגאלים בשמחה

הגאולה תבוא בזכות השמחה. וכך מפרש ה'מצודת דוד' את הפסוק "הגדיל ה' לעשות עמנו, היינו שמחים", שהכוונה לשמחה שכבר הייתה בעת הגלות: "וישבו ישראל לאמור: הן אמת שה' הגדיל לעשות עמנו, ובעבור ביטחון הישועה היא היינו שמחים מאז עוד היינו בגולה".

מכאן חשיבותה של השמחה והצורך להרחיק לגמרי את העצבות. ידוע הפתגם של רבי אהרון מקרלין: "העצבות אינה עבירה, אבל ירידה כמו זו שהיא עלולה לגרום, לא יכולה לגרום העבירה החמורה ביותר".

ספרי החסידות מסבירים שהעצבות היא תחבולה של היצר, שמטרתה להפיל את האדם ברשתו. וכך נאמר בספר התניא (פרק כו): "אי אפשר לנצחו (את היצר) בעצלות וכבודות, הנמשכות מעצבות... כי אם בזריזות, הנמשכת משמחה". בעל התניא מביא משל לזה: "כגון שני אנשים המתאבקים זה עם זה להפיל זה את זה, הנה אם האחד הוא בעצלות וכבודות, ינוצח בקל ויפול, גם אם הוא גיבור יותר מחברו".

מלכות היצר

ל'צמח צדק' היה חסיד, חנווני. הוא התפלל בציבור והקפיד על שיעורים קבועים בתורה. בשבת היה מאריך בתפילה וחוזר על מאמר חסידות ברבים. פעם אחת נפלה עליו מרה שחורה מדרך עבודתו, והוא התעצב והצטער מאוד על מצבו. נכנס אל הרבי ושפך לפניו את מר ליבו. אמר לו הרבי: "נלכדת ברשת הנפש הבהמית, שהטילה בך מרה שחורה כדי לבלבל אותך מעבודתך. שוב לנהוג כפי שנהגת עד עכשיו, ועורר בעצמך שמחה על שעוסק אתה בעבודת ה'".

העצבות היא סוג של 'אצטלא דקדושה' שבה מתעטף היצר. הוא מוכיח את האדם על חטאיו, מייסר אותו על חסרונותיו, אבל מגמתו האמיתית אינה לתקנו, אלא להחדיר בו עצבות, כדי שאחר כך יהיה לו קל יותר להפילו ברשתו. לכן החסידות מזהירה מתחושות כאלה כאשר הן מתעוררות באמצע העיסוקים היום יומיים של האדם. ייתכן מאוד שאין כאן אלא תחבולה של היצר, שמטרתה להפילו במלכות העצבות.

בזוהר נאמר עוד, שהעצבות והמרה השחורה מקלקלות את צינורות השפע מלמעלה. הכלי לקבלת הברכה העליונה הוא השמחה וההודוה, ולכן עלידי העצבות פוגמים בשפע שניתן לאדם.

ציודקים לעצבות

מעניין, שמכל המידות הרעות החסידות שמה דגש רב על שלילת העצבות. בספר התניא מיוחדים לכך שלושה פרקים! הסביר זאת אחד מגדולי החסידים: בכל מידה רעה, כמו הכעס, למשל, האדם יודע כי זו מידה מגונה ומתבייש בה. אם נשאל אותו מדוע אתה כעס, ודאי יתנצל על שאינו יכול לשלוט בעצמו. שונה הדבר בעצבות. כאן הוא בטוח שהסיבות שהביאוהו לידי עצבות מוצדקות, ולכן אין הוא מתבייש בכך. לאיש הזה יש לומר כי עליו להתאמץ ולשמוח למרות כל הקשיים וחלילה לו מליפול לזרועות העצבות.

אמרו גדולי החסידות: הענווה היא כלי לשמחה, ואילו הרגשת הישות העצמית היא סיבה לעצבות. מי שיקר בעיני עצמו חושב שמגיע לו הכול, ולכן הוא מתעצב על שחסר לו דבר זה או אחר. אבל הענווה שמח, כי הוא מלא תודה על כל מה שניתן לו.

החסיד ר' מנחם מענדל פטרפס, שעבר סבל רב במחנות העבודה הסובייטיים, נכנס פעם אחת אל יהודי אמיד בלונדון, ומצאו מדוכדך. הלה הסביר שיש לו בעיות אלה ואחרות. אמר לו ר' מענדל: "אתה יודע שעברתי הרבה במחנות העבודה. העובדה שלא נכשלתי במאכלי טריפה - זה פשיטא, שהרי יהודי אני; אך זאת אומר לך - כל ימיי במחנות לא נכשלתי אפילו פעם אחת בשקיעה בעצבות!".

היהודים בעלי האמונה. הללו הצליחו להתעלות מעל הקשיים הנוראים, וזכות הדבקות בקב"ה הוסיפו לדבוק בחיים. אחד מהם היה ישעיהו כהן. הוא וחבריו הוכיחו חוסן נפשי ועמידות גם כשהיאוש פשה ביניהם.

ביום גשום וקר עמד עוז רוחם למבחן. בחוץ השתוללה סערה והכתה בישיעיהו ובחבריו, שעבדו בתיקון כביש באזור רחוק מיישוב. לגופם היו רק בגדיהם הקרועים, שלא הגנו עליהם מפני הרוח והגשם. רטובים עד לשד עצמותיהם עמדו וחיפשו מחסה מפני המטר. סמוך להם עמד עץ גדול, והם נסו אל תחת ענפיו.

אלא שבמהרה הגיעו למקום ארבעה חיילים, שנודעו בשנאתם האנטישמית. הללו לא הביעו שמץ רחמים על היהודים, ובצעקות ובמכות גירשו את האומללים בחזרה לעבודתם. היהודים רצו בחזרה אל הכביש, חשופים לגשם המכה בזעף.

ופתאום נשמעו רעמים אדירים. סערת ברקים עזה התחוללה מעל ראשיהם. החיילים הביטו בלעג ביהודים, ובאותו רגע הבהיק ברק בשמים וסימא את עיני כולם. פיצוץ עז החריד את הסביבה. אש התלקחה בעץ, שתחתיו עמדו החיילים. במרחק של כשמונים מטרים משם עמדו היהודים ושפשפו את עיניהם כלא מאמינים - לרגלי העץ שכבו ארבעת החיילים בלי רוח חיים.

היהודים ניסו לעכל את גודל הנס שאירע להם: אך לפני רגעים אחדים עמדו הם עצמם תחת אותו עץ, ולא זו בלבד שחייהם ניצלו - מעניהם באו על עונשם במיתה משונה.

לימים זכה ישעיהו להינצל ולעלות ארצה, להקים משפחה ולרוות נחת מצאצאיו. משישים אלף היהודים שגויסו לשירות העבודה בחזית חזרו ארבעת אלפים וחמש מאות בלבד.

כססיפר ישעיהו לבני משפחתו על תלאותיו ועל הניסים שליוו אותו עד שנחלץ מעמק הבכא, הוסיף: "בהיותי ילד קטן לקחני אבי אל הצדיק המפורסם רבי ישעיה'לה מקרסטיר, שהיה ידוע כבעל מופת. אבי ביקש מהצדיק לברכני, ואכן, זכיתי לברכה מיוחדת. בימים הקשים, כאשר סאת הסבל עלתה על גדותיה, וחשנו כי לא נוכל עוד לשאת את ייסורינו, ליוותה אותי ברכת הצדיק והרגשתי שהיא סוככת ומגינה עליי".

ואמנם, על לשונו של רבי ישעיה'לה הייתה שגורה האמרה, כי גוי רשע נענש לעיתים במיתה משונה.

(תודה לשולח הסיפור, משה כהן, בן המספר)

החוויה האישית שהולידה ארגון

'פוע"ה' ו'בוני עולם', שפעילות הקודש שלהם עצומה ומסייעת רבות לאותם זוגות."

חומת הבושה נופלת

בפרסומי העמותה לא תמצאו את הביטוי 'חשוכי ילדים', אלא 'מאותגרי פוריות'. "אל תשתמשו במושג 'חשוכי ילדים', הפוצע את לב הזוגות האלה", ביקש הרב בפלר במהלך הריאיון. הניסיון שצברו הוא ורעייתו מאפשר להם להתמקד בנקודות החשובות. "אנחנו מביאים למפגשים רבנים שחוו את הקושי הזה, כדי שתהיה להם שפה משותפת עם קהל היעד. דבריהם מחזקים מאוד את המשתתפים והם יוצאים מחוזקים באמונה".

באירועים האלה משתתפים כל החוגים והעדות. הרב בפלר מחייך: "אני אומר שהמשיח יבוא מהאירועים האלה. באים אלינו זוגות מכל החוגים, המגזרים, העדות והחצרות. בתחילה יש החשים מבוכה ואי־נוחות, אבל לנוכח התרומה האדירה שהם מקבלים, חומת הבושה נופלת". אין דבר המשמח את הזוג בפלר מזוגות שמפסיקים לבוא. "אנחנו מצלצלים ומתרגשים לשמוע על בשורות טובות", הוא אומר.

לא ללחוץ

הפעילות מלווה סיפורים מרגשים. "היה זה

בימי החנוכה היו הרב דורון בפלר ורעייתו שרה עסוקים בהכנת אירוע גדול, למשפחות הרחבות של זוגות שטרם זכו להיפקד בילדים. "מטרת האירוע, שנועד לנשים - אם, חמות, גיסה וכדומה - להנחות מה לומר ומה לא, מתי, כמה ואיך. לפעמים יש רצון כן ואמיתי לסייע, אבל התוצאה הפוכה", הוא מסביר.

בני הזוג בפלר הקימו את ארגון אדו"ה אחרי שהם עצמם ציפו חמש שנים לילד. דורון (32) משמש רב בישיבת הסדר בקריית גת ובזמנו הפנוי מקדיש ממרצו לפעילות. "רעייתי היא לב הארגון ועושה את רוב העבודה", הוא מבהיר.

לבד במערכה

השנים שעברו עליהם בצפייה לילד הפגישו אותם עם הקשיים הפוקדים זוגות כאלה. "היינו לבד. אנשים לא באמת הבינו מה עובר עלינו", הוא מסביר. "התגוררנו בגבעת מרכזי בירושלים, מקום שוקק ילדים. אבל מי שאין לו ילדים, ליבו נצבט למראה העגלות הרבות".

ככל שחלפו החודשים גבר הסבל: "מהשנה השלישית אתה חש את מבטי הרחמים, ואז מגיעות השאלות וזרם העצות, שרק מעצים את הקושי. לא פעם יש גם משבר אמוני ושאלות 'למה'. ברוך השם, כיום יש יותר סיוע, ידע והבנה, בפן הרפואי וההלכתי. יש למשל ארגוני

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

אכילה בליל התענית

שאלה: האם מותר לאכול בליל תענית ציבור, כגון בליל עשרה בטבת?

תשובה: הנביאים שתיקנו את הצומות האלה תיקנו להתחיל בהם מבעוד יום, ושיהיו אסורים גם ברחצה וסיכה וכ' כמו ביום הכיפורים ובתשעה באב, ואולם הם תלו זאת במצב - בזמן שיש רדיפות ("שמד") במקום כלשהו, חייבים לצום, וכשאין רדיפות, אם רצו רוב ישראל צמים, ואם לאו - פטורים. למעשה, במרוצת הדורות נהגו רוב ישראל לצום, ובפרט שמדי פעם בפעם יש רדיפות כלפי יהודים. אלא שלא קיבלו עליהם את ההחמרות של תשעה באב, ולכן התענית מתחילה בפועל מעלות השחר.

מי שנשאר ער בלילה רשאי לאכול עד 'עלות השחר' של התענית פירות ולשתות בלי הגבלה (גם אם כבר סיים את ארוחת הערב). עד חצי שעה לפני עלות השחר מותר לאכול לחם, מיני מזונות ומשקאות

עצות מבעלי ניסיון. הרב בפלר

מבוגר שהשתתף בשבתון שעשינו", הוא מספר. "כעבור שנה התקשרו לברר שזכו לחבוק בן. האישה סיפרה שהרופאים היו פסימיים, ובעקבותיהם גם היא בדיאון. אבל אותה שבת פשוט הרימה אותם, ופתאום קרה הנס".

יש בפיו מסר לציבור הרחב: "אל תביטו על הזוגות האלה ברחמים. חדלו ממתן עצות וסגולות. ה'יו בטוחים שהזוגות כבר שמעו על כך. ולמעגל הקרוב יותר, לא ללחוץ. אם אתם רוצים לסייע, פשוט התפללו עליהם".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חריפים עד שיעור 'כביצה'. ואם התחיל לאכול לפנייך (ויש מתירים אפילו אם עבר והתחיל בתוך חצי השעה). מותר להמשיך בזה עד עלות השחר. מי שישן שנת קבע לא יאכל עוד כשיתעורר (יש מחמירים אפילו אם נרדם בתוך סעודתו), ולא ישתה אלא אם כן הוא רגיל לשתות בקומו. ואם התנה קודם השינה שיאכל וישתה בקומו, מותר.

עלפי זוהר והמקובלים יש אסורים כל אכילה למי שישן והתעורר אחרי חצות הלילה (ומשמעות שולחן ערוך אדמו"ר זוקן כפי הדעות שאינן מקבלות איסור זה, אלא ביום רגיל משעלה השחר).

מי שזקוק לאכילה ושתיה מחמת חולשה, לצורך רפואי או כדי שיוכל לכוון דעתו בתפילה - מותר לכל הדעות, גם אם ישן קודם לכן.

מקורות: ר"ה יחב, זוהר ח"ב רטוב, טור וב"י או"ח סי' תקנ. טושי"ע או"ח סי' תקסד, נו"כ, משנ"ב ופסקי תשובות. שלחן מנחם ח"א סי' מד. (בלוח כולל חב"ד, לדעת אדה"ז עלות השחר בירושלים השנה הוא בשעה 4:23).

לקרוא ולדעת

הספר שפותח לפניכם צוהר אל ימות המשיח ומשיב על כל השאלות:

- מהי הגאולה? • מה יעשה המשיח?
- כיצד יתגלה? • ומה יקרה עם הופעתו?

לשון בהירה | 368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

אוצר בבית

שני כרכים של 'צדיקים למופת', מבחר מסיפורי 'שיחת השבוע' סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות סיפורים שנוטעים יראת שמים, אמונת צדיקים ומידות טובות

טל' 1-718-6041020